

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs deser Courant, die gezegd, vijfmaal 's weels wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is f5 in de drie maanden.

WOENSDAG 15 APRIL.

De prijs der Advertentien is, van een regel, f1.00, en voor elken regel, die meer dan een regel beslaat, behalve 35 centen, zegelgeld voor elke plaatsing.

Regt van gratie. — Duël.

Toen de grondwet den koning het regt van gratie gaf, deed zij dit zekerlijk niet met het doel, om hem een middel in de hand te geven tot het verleenen van bijzondere gunsten uit persoonlijke beweegredenen. Deze toekenning van het regt van gratie rustte op hoogerem grondslag. Die magt werd den koning in het belang der wet gegeven. Hem werd de taak opgedragen, te zorgen, dat de werking der wet niet in strijd zou komen met de bedoeling des wetgevers, gelijk die uit haar zelve op te maken is. De grondwetgever wilde niet, dat de wet in enkele gevallen door den koning alleen naar willekeur opgeheven zou worden, noch dat de koning een hoogere regtsinstantie zou wezen, — maar hij wilde alleen, dat de koning de wet bewaren zou tegen hare toepassing op gevallen, door haar niet bedoeld; haar handhaven zou.

Hoe heeft men dit hier te lande begrepen? Men heeft het regt van gratie behandeld als een middel tot het bestraffen of genen misdadiger voor zijn, dikmaals geveinsd, berouw te beloonen; misschien zelfs wel, ten einde de gevangenen niet al te zeer te vullen. Men heeft somtijds, op het voorbeeld van andere landen, op zekere dagen, vermindering of kwijtschelding van straf gegeven. Men noemde het, aldus uitgeoefend, meermalen een van de schoonste voorregten der kroon. Inderdaad verlaagde men het: want aldus is het niets anders dan de wet, den algemeenen volkswil, aan het belang van enkelen onderwerpend, en het den koning geveinsd berouw om de wet in al hare kracht te bewaren; en dit is de eerste pligt maar ook het schoonste voorregt der kroon, schooner dan de bevoegdheid om de straf van eenige veroordeelden te verminderen.

De vermindering van dat regt springt vooral duidelijker in de oogen bij de herhaaldelijk verleende kwijtschelding van straf aan hen, die, ten gevolge van een tweegevecht, veroordeeld zijn. De minister van justitie — want hij is door de wet onderteekening, welke tot het bestraffen gevorderd wordt, daarvoor aansprakelijk — schijnt van oordeel, voor zoo ver het uit die nu bij herhaling verleende gratie opgemaakt kan worden, dat het duël niet in de termen der strafwet valt. Als de wetgeleerde staat het hem volkomen vrij, om die meening te verdedigen en te trachten te verweeren, door overtuiging, ook bij den regter te verschaffen: maar als minister van justitie het hem niet vrij, dat te doen door middel van kwijtschelding der bij regterlijk vonnis opgelegde straf. Of de daad in de termen der strafwet valt, mag bij hem geen punt van beslissing uitmaken; de

regter heeft dit besluit; hem blijft alleen het belang der wet te behouden. Het belang der wet in eenig bijzonder geval, noodig is, de werking der wet op te schorten.

Wij betwijfelen, of zelfs de minister van justitie, met al het talent, dat de hemel hem schonk, zou durven staande houden, dat de gratie, een paar jaren geleden, aan den luitenant VAN LETH DE JEUDE, en nu aan den heer VAN DER STEEN geschonken, in het belang der wet zelve was, opdat deze niet in die gevallen in strijd met haar zelve wierd toegepast.

Men schijnt in den Haag veel op te hebben met eene instelling, welke het hof van cassatie te Parijs, eenige jaren geleden, met den naam van *absurde préjugé* brandmerkte. Dewijl iemand eene belediging met degen, zwaard of pistool wreekt, is hij elks medeliden waardig en wordt hij aan de door den regter over hem, wegens manslag of verwonding, uitgesprokene straf onttrokken; had hij met de wet in strijd, en niet iemand eengenen stoot toegevoerd, — hoe veel erger zou hij zijne gevangenisstraf ten einde toe moeten uitzitten. In onze oogen verdienen geen van beiden genade; maar zoo de een het verwerft, mag men het den andere niet onthouden, of men pleegt eene onregtvaardigheid en handelt in strijd met het beginsel, volgens hetwelk allen gelijk zijn voor de wet. Wij hebben nimmer geloofd, dat het tot de taak van een bestuur behooren konde, veroordeelden te hulp te komen en de burgerij in deze te stijven. Wij dachten juist omgekeerd: wij meenden, dat het een der schoonste gedeelten der roeping van het bestuur was, veroordeelden te keer te gaan en uit te roeijen. Wij weten zeer goed, dat een vooroordeel, hetwelk eeuwen telt, zich niet in eens laat vernietigen, maar men zal er nimmer toekomen, wanneer men geen begin maakt.

Mogt het de meening van den minister van justitie zijn, dat het duël niet in de termen der strafwet valt — zoo hebben wij reeds boven gezegd, dat hem daarover geene beslissing toekomt; maar deed een verkeerd begrip zijner betrekking hem zich voor den hoogsten regter in strafzaken houden, — zoo ware het, evenwel, zijn pligt, dat regt, zoo min mogelijk, uit te oefenen en liever onmiddellijk eene wet op het duël voor te dragen. Het strafwethoek zal toch, hopen wij, zoo als het nu is aangeboden, niet aangenomen worden; en men behoeft dus daarnaar niet te wachten om inmiddels dit punt te regelen.

De verkeerde wijze, waarop het regt van gratie uitgeoefend wordt, leidt tot verslapping van ijver bij den regter, welke zijne vonnissen miskend vindt, en tot aanmoediging voor den misdadiger, welke de bedreigingen der wet gering leert

achten. Maar nog veel erger is het, wanneer de toepassing van dat regt, handelingen, welke tegen de goede orde aandruischen, en welke de reden en de zedelijkheid wraken, straffeloos laat plegen en het regterlijk onderzoek tot eene ijdele vertooning maakt.

BELGIE.

† Brussel, 13 april. »Gisteren avond liep onder de meerendeels vlaamsche bevolking van het lagere gedeelte dezor hoofdstad een vrij bedenkelijk gerucht, dat tegen maandag of dingsdag ernstige onlusten te voorzien waren. Geene andere aanleiding schijnt echter, daartoe geweest te zijn, dan een met ruimte verspreid drukschrift, getiteld: *Appel aan de ware Belgen, door de vrienden der vlamingen*; behelzende den oproep, om zich den 13den dezor te Gend op de vrijdagsche markt aldaar te vereenigen, en gezamenlijk naar Brussel te trekken, om den koning en het bestuur kunne grieven voor te leggen.

»In de woning van den boekdrukker *Paris*, in de Laekensche straat alhier, is gisteren door de politie eene arbitrarische huiszoeking geschiedt, ten einde de kenmerken op te sporen, door welke de aanleggers van die oproeping zonden te ontdekken zijn.

† Brussel, 12 april. »Het alhier met duizenden verspreide oproepingsblaadje, waarvan ik gisteren meldde, is reeds door meer dan een dagblad in zijn geheel medegedeeld, en mag derhalve ondersteld worden, bekend te zijn. Daaruit blijkt, dat de poging, hoewel zonde, echter niet minder dan dwaas en onbedaren is geweest. De bedoeling schijnt, het aanleggen van eenen overgroeten opflogt van wezenlijke nooddruftigen te zijn geweest, en tot dat einde werden de hartstogten der maar al te talrijke armen en gebrekkigen gaande gemaakt. Maar dit is het middel niet, om eene revolutie te doen ontstaan; het kan er slechts toe bekluppzaam zijn, wanneer de gansche toelag overigens riep is, gelijk ook de *Potter* in der tijd zijne klacht over het *gemaal en geslacht* niet in het midden bragt, om daarmee den brand te stichten, maar eerst, toen die reeds aan het glimmen was, en als een toon dienstig middel om olie in het vuur te gieten.

»De zaak is om die reden niet in het minst vatbaar om bij het algemeen eenige ongerustheid te wekken. Opmerkelijk is, ondertusschen, dat de *Independance Belge*, van gisteren avond, voor waarschijnlijk heidt, dat het *Journal de la Haye* niet alleen zal, zich van dit voorval meester te maken, om, deszelfs gewoonte, den publieken geest van België te lasteren. Het is inderdaad, aan de dezez dagen door het fransche dagblad der nederlandsche residentie aangenomene houding voornamelijk te wijten, dat menige lieden het gebeurde niet zonder verband achten met eenigen invloed uit *Gravenhage*. In *weerwil van de meer zondertinge houding van het Journal de la Haye*, zegt het brusselsche dagblad aan die verdenking geen geloof te hechten; »maar kortom (voegt het daarbij,) die verdenking bestaat, wij wint veld, en het nederlandsche bestuur behoort te weten, dat daardoor een afschuwelijke (*detestabile*) indruk gemaakt wordt.

»Wat daarvan zij, de gemaakte aanmerking schijnt althans der overweging van bevoegd oordeel in Nederland waardig.

Binnenlandsehe berichten.

△ Arnhem 13 april. »Wij vernemen van goeder hand, dat het, door eenige geleerden aangeleggen van het nederlandsch onderwijzers-geselschap te vierden eeuwfeest ter herinnering aan den grooten opvoedkundigen *Pestalozzi*, zal plaats hebben op zaterdag den 20sten april eerstkomende, des voormiddags ten half elf ure, in de zaal van de kerk te Arnhem; — dat de feestrede zal worden gehouden door den heer en mr. *Kobold van der La*; dat deze zal worden voorafgegaan en besloten, door daartoe opzettelijk vervaardigde koorgezangen, en afgevolgd door een kinderkoor.

»De bewijzen van toegang zijn voor 50 centen te bekomen bij den heer *P. A. de Jong*, en de ge-

zangen bij den heer *Is. A. Nijhoff*, boekhandelaars te Arnhem.

Arnhem, 13 april. »Eenige dagbladen hebben medegedeeld, dat den 20sten dezer maand de zaak van den heer van Hulst, uit Kampen, voor den Hoogen Raad dienen zal. Dit is evenwel slechts gedeeltelijk waar; want het is niet het beroep in cassatie tegen het eind-arrest, maar alleenlijk tegen het incidentele arrest van den 14den februari jl., dat op den 20sten dezer in behandeling zal komen. Daar voor het eind-arrest de gronden, waarom afzonderlijk tegen dit incidenteel arrest cassatie is aangevoerd, hoofdzakelijk zijn komen te vervallen, en bovendien de heer van Hulst gelijktijdig met het eind-arrest zich ook nog tegen dit incidentele arrest in cassatie voorzien heeft, zoo zal ZEd. ten voorkoming van noodloozen omslag, waarschijnlijk den 20sten dezer geene middelen van cassatie tegen dit arrest doen aanveeren, maar daartoe de behandeling der principale zaak afwachten.»

Arnhem, 14 april. De heer mr. F. Serrurier, officier van justitie bij onze regtbank, is in het *Handelsblad* van den 13den dezer opgekomen tegen verschillende stellingen, welke, als van Z. Ed. Gr. Achtbare afkomstig en als doors hem tot grondslag van zijn requisitoir gebezigd, in een artikel in het *Handelsblad* waren opgegeven. Op de stelligste wijze verklaart Z. Ed. Gr. Achtbare, dat, met uitzondering van de laatste stelling, dat de drukpers bij ons vrijer dan ergens elders zijn zou, al de overigen geheel vreemd zijn dan het bedoelde requisitoir.

De redactie van het *Handelsblad*, de in hetzelfde geplaatste en aan den heer Serrurier toegeschrevene stellingen vergelijkende met het verslag van zijn requisitoir in de *Arnhemse Courant* van 1 januari, zegt tot de overtuiging te zijn gekomen, dat de briefschrijver geene enkele stelling aan den heer Serrurier toedicht, welke niet in die courant op zijne rekening gesteld wordt; waaruit zij tot de gevolgtrekking schijnt te komen, dat bedoeld verslag in de *Arnhemse Courant* onnaauwkeurig moet zijn geweest.

Wij kunnen, evenwel, de verzekering geven, dat het bewuste verslag niet ééne enkele stelling bevat, welke door den heer Serrurier niet zou zijn geopperd, maar integendeel het door hem gesprokene hoofdzakelijk en dikwerf woordelijk teruggeeft. Wij doen het *Handelsblad* echter opmerken, dat in dat verslag de zinsleden niet voorkomen: »dat elke troonrede met het koninkrijk aanvangt; — dat, om onschendbaar te zijn, de koning voor onfeilbaar moet worden gehouden; — enz.

Den heer Serrurier doen wij, daarentegen, opmerken, dat door ZEd. Achtbare wel zeer zeker is aangevoerd:

- 1o. Dat onze grondwet slechts ééne staatkundige vereeniging kent, den raad van state, wien de koning in sommige gevallen heeft te raadplegen;
  - 2o. Dat wij geen ministerie kennen;
  - 3o. Dat de koning zich verlaagt als hij uit naam van anderen spreekt;
  - 4o. Dat de verantwoordelijkheid der ministers zich niet laat vereenigen met de omstandigheid, dat zij door den koning worden gekozen;
  - 5o. Dat de Staten Generaal door standen worden benoemd;
  - 6o. Dat bij ons de onontbindbaarheid der Staten-Generaal een verantwoordelijk ministerie uitsluit, enz.
- Het is waar, dat deze stellingen, zoo als zij hier en in het *Handelsblad* worden opgegeven, geheel uit derzelver onderling verband gerukt, een zeer vreemd aanzien verkrijgen; maar het is niet minder waar, dat de heer Serrurier, bij eene herlezing van zijn requisitoir, die in hetzelfde zal terugvinden. Het is dus jammer, dat zich dit stuk reeds in 's Gravenhage bij den Hoogen Raad bevindt, en niet minder jammer, dat de heer Serrurier niet heeft kunnen besluiten, op het Zijne Ed. Achtbare daartoe in der tijd gedane verzoek, het requisitoir aan de drukpers over te geven.

Ingezonden stukken.

De procureur-generaal bij het hof van Overijssel, Mr. P. M. VAN GOENS, op een enkel punt beantwoord door

Mr. J. M. G. BOISSEVAIN.

Den 14den morgen kwam ons het boekje van den heer van Hulst ter hand, waarvan ons de uitgave sedert geruimen tijd was aangekondigd, en waarop wij gewacht hebben alvorens de pen op te vallen tot eene beantwoording van hetgeen door ZEd. Groot Achtbare in onze afzetting is gezegd geworden. Wij zijn, met het geheele nederlandsche publiek, den heer van GOENS grooten dank schuldig, voor de heldere voorstelling en ontwikkeling van een zoo belangrijk geding, als tegen den heer van HULST gevoerd is, de gronden en de redenen der beslissing van het gerechtshof van Overijssel, zullen ieder, uit deze bladen, duidelijk kunnen bliken, en tevens zal men den toetsteen in handen hebben ter keuring van derzelver alioot.

Het ligt niet in ons plan, thans op nieuw in het strijdperk te treden tegen de stellingen, welke door den heer van GOENS aan de door hem voorgestane zaak zijn dienstbaar gemaakt; wij betrouwen het, dat zoodanige stellingen in ons vaderland door hooggeplaatste ambtenaren hebben kunnen verdedigd, en, erger nog, door provinciale hoven hebben kunnen be-

krachtig worden. Wij laten het aan de kunde van onzen verdienstelijken ambtgenoot, welke in cassatie zal optreden, of, om onze middelen van verdediging te ontwaaren, of aan het doorsigt van den Hoogen Raad, of daartoe te beslissen. Alleenlijk acht ik mij verplicht, naar de vroeger door mij afgelegde verklaring, thans, met een enkel woord, terug te komen op het geen in de afzettingste afzetting voorgevallen en door den heer procureur-generaal is gezegd.

Ik moet aanvangen met de verklaring, dat de mededeeling van de toedragt der zaak, zoo als mij die onmiddellijk na den afloop der zitting ter ooren kwam, geheel anders luidde, dan hetgeen mij thans uit het gedrukt verslag van den heer van GOENS is gebleken. Indien werkelijk geene andere woorden en uitdrukkingen door ZEd. Groot Achtbare gebezigd zijn, dan welke ik thans voor oogen heb, aarzel ik niet te erkennen, dat ik, bij ééne juiste en volledige kennis derzelve, mijne, in eene eerste opstelling van bevreemding geschrevene verklaring zou hebben achterwege gelaten. De voorstelling, mij mondeling aangaande het gebeurde en gesprokene gedaan, was zeer verschillend van hetgeen door den heer van GOENS in geschrifte is uitgegeven; die voorstelling moest dus zeer onjuust zijn geweest, of het verslag van den heer van GOENS mist volledigheid. Ik heb allen grond om het eerste aan te nemen.

Daar blijft evenwel ook thans nog een enkel punt ter opheldering en wederlegging over.

In de zitting van 25 februari jl. had ik, uit eigen beweging, mij genoemd als dengene, op wiens verzoek en bijzonderen last het gecrimineerde stuk was gedrukt en uitgegeven; de appellant, die gedurende den geheelen loop des gedinges daartoe natuurlijkerwijze herhaaldelijk in de gelegenheid was geweest, en reeds sedert langen tijd eene schriftelijke verklaring van mijne hand in zijn bezit had, heeft steeds en ook zelfs in de laatste zitting daarover het stilzwijgen bewaard, en wel uit geheel vrije beweging, en niet — zoo als de heer van GOENS schijnt te vermoeden — aangespoord door ondoordachte raadgevingen. Zijn vertrouwen op zijn goed recht, op de zuiverheid der bedoelingen van den schrijver, voor wien hij optrad, en op het onbevoegde doorsigt des regters, was zoo groot, dat hij daartoe noch raadgeving noch aansporing noodig had. Dat vertrouwen werd, echter, niet weinig geschokt — waartoe het ontveinsd — toen ik, in den laten avond van den 24sten februari te Zwolle aankomende, hem de deoogve tijding mededeelde, dat, wat aan ieder onmogelijk had toegeschenen, nogtans dien dag eene werkelijkheid was geworden; — dat, namelijk, het hof van Gelderland, verleid door het gebrekkige ontwerp van de Staten-Generaal, daarin eene constitutionele ketterij had binnangesmokkeld, en het oordeel over eene troonrede had geproscribeerd. Deze tijding had inleed, gelijk ik niet heb gearzeld openlijk te verklaren, op het besluit, in den vroegen morgen van den 25sten februari, den dag der zitting, door mij eenstemmig met den heer van HULST en op advies van een der meest geachte leden van de zwolsche balie genomen. Wij wenschten zekerheid te hebben, maar wij, wel is waar, nog gegronde hoop koesterden, maar toch geen onfeilbaar uitslag op goeden uitslag bezaten, nadat wij hadden gezien hoe in ons vaderland alles mogelijk is.

Ik ering op deze omstandigheid aan, om te doen uitkomen, dat het voorgesagde bij die zitting van 25 februari niet was het gevolg van een lang vooraf beraamd plan, maar van een besluit, dat eerst diezelfde morgen was genomen. Indien het hof, met voorbijgang van onze dilatoire en exceptionele verdedigingsmiddelen, de zaak ten principale onderroepelijk in behandeling mocht nemen, had ik mij voorgenomen, de verantwoordelijkheid van de geformuleerde brochure op mij te nemen. De verwarring der proces-orde, daardoor ontstaan, dat mij tot tweemaal toe het woord werd geweigerd, gaf aanleiding, dat ik eerst bij repliek, nadat de heer procureur-generaal akte was gevraagd van mijne verdediging ten principale, daartoe de gelegenheid vond. Mijne eerste termijn gold inderdaad niets anders dan eene exceptie verdediging, maar in de onzekerheid hoedanig dezelve door het hof zou worden beschouwd, meende ik dat daartoe de tijd was gekomen. Ware mij den mond niet gesloten toen de appellant onderverzoeg werd, dat ik, als de gelegenheid hebben aangegrepen, om, naar mijne meening, een verzoek om het geding te maken.

En als zoodanig werd en wordt door mij nog op dit oogenblik het door mij gebezigde middel beschouwd. Ik meende, en ik meen op grond van de duidelijke wetsbepaling, dat voor een drukker en uitgever alle vervolging ophoudt, wanneer een verantwoordelijk schrijver of inzender bekend en aangewezen is. Ik moet erkennen, dat de onderscheiding, door den heer procureur-generaal gemaakt, om ontbegrijpelijkkerwijze door het hof aangenomen, tuschen het noemen van den schrijver vóór en na dat de verjarings-termijn voor dezen is verstreken, noch bij mij, noch bij iemand mijner regtsgeleerde vrienden, wien ik deswege heb geraadpleegd, is opgenomen. Ik kan deze distictie bij geene mogelijkheid in de wet lezen, *et ubi lex non distinguit, nobis non est distinguendum*. Met zoo vele woorden zegt artikel 4 van de wet van 24 januari 1824, dat de drukker alleen aansprakelijk is, zoelang de schrijver niet bekend is of niet aangewezen kan worden.

Ik, en dezelfde geachte ambtgenoot uit Zwolle, van wien ik boven sprak, met mij, beschouwde, na

mijne verklaring, het geding tegen den heer van HULST als geheel geëindigd.

Uit dien hoofde verklaarde ik aanstonds in de zitting van 25 februari, toen de heer van GOENS zich voorbehoed om ter sake van dit incident den volgenden dag een nader requisitoir te nemen, »dat het zeker buiten mijne bevoegdheid lag, den heer procureur-generaal het recht te bewijzen, omrent eenig punt aan het hof requisitoiren over te leggen, »dat ik evenwel, het tegenwoordig geding als geëindigd beschouwde, daar de termijnen van pleidooi »waren afgeelopen, en derhalve niet voornemens was, »ter verdediging DEZER ZAAK weder op te komen.»

De heer procureur-generaal betuigde, bij die gelegenheid zelve, dat mijne tegenwoordigheid geheel overbodig zou zijn, maar dat hij althans verzocht, dat de appellant mogt verschijnen, ten einde, des noodig, nadere inlichtingen te geven.

Ik meende, dat het te nemen requisitoir geene betrekking hoegenaamd op het aangehangig geding zou hebben; dat de heer van HULST daar geene verdediging zou behoeven, maar alleenlijk gehoord zou worden om inlichtingen tegen eenen derde te geven. Na rijp overleg met meergemelden ambtgenoot uit Zwolle vastigde zich zelfs bij mij de meening, dat mij niet eens het woord vergund zou worden, en ik derhalve eene valsche houding zou aannemen, indien ik daar in ambtskleeding verscheen. Mijne gissingen zijn *a posteriori* gelogenstraft; maar ik geloof niet, dat iemand ter wereld vooraf zou hebben kunnen raden, wat werkelijk gebeurd is.

De heer procureur-generaal had echter van mij zelve vernomen, dat ik niet zou optreden; dat Z. Ed. Groot Achtbare duidelijk mijne bedoeling gevat heeft, blijkt uit zijne eigene in geschrifte gebragte woorden. Wat hending heeft het dan, bij die wetenschap, het volgende ter neder te stellen:

»Met blinkende wapenen, zeide de raadslid van den appellant, heeft het openbaar ministerie het systeem van den appellant bestreden, even als elders, »doch waaraan de scherpte ontbrak.»

Het is des te verwonderen, dat, na de verklaring van den appellant in de zitting van gisteren, de verdediger zich in *termino litis* uit het geding verwijderd heeft, en den appellant (want het is toch niet te denken, dat hij onedelmoedig zoude worden opgeofferd voor den vermoedelijken schrijver, welke hem niet onbekend is) den appellant, zeggen wij, thans mede »verlaten heeft, zonder verdere bescherming, zonder »verdere verdediging.»

Ook dit is een raadselachtig gedrag bij al de incidenten en beroepen in cassatie, waarmede men het hof heeft bemoeijelijkt en het openbaar ministerie verstoelen, dat de verdediger zich door den plan »de in zijn oog onschadelijke wapenen, het openbaar ministerie uit het strijdperk heeft laten verdriegen.»

Daar was noch reden tot verwondering noch reden om mijn gedrag raadselachtig te noemen, gezien, dat ik met duidelijke woorden, den vroegen dag, mijn voornemen en de driften daarvan had kenbaar gemaakt. Ik had den heer van HULST door de in-bezit-stelling van eene schriftelijke verklaring van mijne hand, door de teruggave van het oorspronkelijk handschrift, geheel in staat gesteld om de mededeeling afgelegde verklaring zoo volledig mogelijk te maken, te meende hem alsoe te hebben bedekt met een schild, waartegen al de wapenen van het openbaar ministerie moesten afsluiten, wier schittering naar zeker bij niet uit het strijdperk zouden hebben verjaagd, indien ik had voorzien, daar nuttig te kunnen zijn. Ik rekende hem echter dat schild ten eenenmale veilig en buiten schot, gelijk een constitutioneel koning achter zijne onschendbaarheid; ik had voor den eerste de verantwoordelijkheid op mij genomen, die voor den laatste op zijne ministers rustte. Het verlaten van het hof, het verlaten van de zaak, met meer sterigheid weder te worden opgericht.

Had ik recht om op dat schild te vertrouwen? Dit zal straks duidelijker bliken, als ik de middelen, door het openbaar ministerie aangewend en door het hof aangegrepen, om hetzelfde te vernietigen, des te beter bring.

Aan het hof zijner pleidrede zeide de heer van GOENS: »Wij zullen niet gissen naar de reden, welke den »drukker, die de brochure afziet inwoning als een onbesproken, »vrij en nuttig burger bekend staat, »bewogen heeft, om den storm te stormen en eene »vrij beweging, »op het schied, »voor dit lasterschrift »te zetten, »mits het mogelijk te stellen, »en dat »geschied, »mits de bescheltingen, »inzigten en gevolgen is »niet voor mijne rekening te nemen.»

»Nu de verantwoordelijkheid van den vermoedelijken schrijver, door zijn eigen verdediger, welke den appellant nu verlaten heeft, op zich is genomen, »zou het hof van 14 februari 1824, »vooraf omdat deze »in de zitting van 14 februari 1824, »de »Staten-Generaal heeft overgelegd van den 27sten en 30sten »october, »ter aanwijzing, dat het beklagde geschied »niet reeds gedrukt en verkrijgbaar was, »zoodat de »vader tegen dat schied reeds »vermoedelijk volgens »zijne meening, »vervaard konde zijn.

Het gaat ons een helder licht op, omdat wij daar »vrij eene zijdelingse poging zien, om zoodoende ook »den drukker uit het geding te verwijderen, »nadat »eerst den incident op incident de schraanderheid en »het doorsigt van het hof vruchteloos op de proef is »gesteld.»

»DOOR DEZE VERBODEN KUNSTENARIJ...
»HET IS OPZETTELIIK OF TOEGEECHT, OR, ZOO MOEG-
»LIJK, EN SCHRIJVER EN DRUKKER VAN HET BERICHT
»LASTERSCHRIFT BEVRIJD TE ZIJN.»

Hoe vele aanmerkingen wij ook tegen de praemissen mogen hebben, zoo moeten wij rondborstig erkennen, dat wij met het openbaar ministerie in het daaruit getrokken besluit gaaf instemmen. Wij verklaren op onze eere, dat onze opzettelijke toedee- gen ander doel had, dan om en schrijver en drukker te vrijwaren voor elke toepassing der strafwet. Dat doet heeft ons van het begin af aan voor oogen gezeefd, — of zou de heer VAN GOENS wamen, dat wij naar Zwolle waren getogen met den OPZETTELII- ken TOEGEECHT om het tegendeel te bevorderen?

Die toelag behoeft echter in geene deele gezocht te worden in het oorspronkelijk *Koninkrijk Couranten* in de stifting van 14 februari, althans niet voor zoo verre men deze omstandigheid in verband zou willen brengen met de later afgelegde verklaring. Het *ke- dere licht*, hetwelk voor den heer procureur-generaal uit dat feit opging, is niet anders dan een *dwaal- licht*. Op den 14den februari dachten wij nog niet aan het besluit, dat eerst, naar ik boven heb opge- merkt, in den vroeger ochtend van den 26sten dier- zelfde maand werd genomen; maar dat oordeel van die couranten stond in regterhande verband met de middelen, op 14 februari ontworpen, op grond van welke ik reeds toen eene peremptoire exceptie van verjaring voor den appelland wilde opbouwen. Wij hebben steeds gestreden met de wapenen, die ons ten dienste stonden, en toen allen ons ontvielen, dreigden te ontvallen, grepen wij eerst dat laatste mid- del aan, hetwelk het openbaar ministerie eene *kunst- greep* gelieft te noemen.

»Edoch», zegt het openbaar ministerie: »deze po- »ging en toelag behoort beschaamd en verijld te »worden, opdat de wet niet de speelbal worde van »neenen toelag, en tegen de duidelijke bedoeling van »den wetgever, door zulke *kunstgrepen*, de toepassing »der wet niet verlamd worde.»

»Het is tegen zulke bedoelingen, het is tegen zulk »neenen toelag, dat het openbaar ministerie behoort te »waken, *nam leges acrio non esse oportet*: de acht- »baardheid der wet, die ons behoort te behoeden, »banka met ons geen speelbal worden van zulke »*kunstgrepen*»

»Indien door het langdurig verzwijgen van den »naam des schrijvers, zoude het alzo in de magt van »den drukker verbleven zijn, om, *pendente lite*, door »het noemen van den vermoedelyken schrijver, nadat »de verjaring voor den schrijver verkregen was, zich »*in termino litis* zelf tegen verdere vervolging en be- »straffing te vrijwaren.»

Deze kunstgreep of kunstenaarij kan nu, volgens het oordeel van den procureur-generaal, niet op- gaan, uit twee oorzaken:

1o. Omdat, *per analogiam legis*, uit de bepaling van artikel 2 der wet van 28 september 1816 zou volgen, dat men in artikel 4 der wet van 24 januari 1814, behalve het werkelijk geschrevene, nog lezen moet: »indien de schrijver niet bekend is of aange- »wezen is, met dat regtsgevolg, dat hij in handen »der justitie gerake en gestraft worde;»

en 2o. Omdat het duidelijk de wil van den wetge- ver zou zijn, dat altijd iemand, hetzij drukker of schrijver, voor een geschrift aansprakelijk blijve, mits zulke in *litine litis* werde uitgemaakt.

Naar onze eerbiedige meening is de heer VAN GOENS door beide deze stellingen op eenen zeer gevaarlijken afweg geraakt, waarop, tot onze verwondering, het hof van Overijssel hem heeft gevolgd. Wij kunnen uit artikel 4 der wet van 24 januari 1814 niet geene mogelijkheid zien, te denken dan: dat de drukker alleen aansprakelijk blijft, indien de schrijver niet bekend is of niet aangewezen kan worden.

Nu moge men, op het voetspoor van den Hoogen Raad, de wet van 28 september 1816 te hulp roe- pen, ten einde deze bepaling, in verband met artikel 225 der grondwet, te interpreteren, — maar zeer zeker is het onmogelijk haar uit te breiden en haar 14 verjaring, met hetgeen in die latere wet voor een geheel speciaal geval was bepaald, op deszelfs strafarrest van 15 februari 1841, heeft de Hooge Raad dan ook alleen die wet van 1816 inge- roepen, ten einde te doen blijken, dat aan artikel 4 der wet van 24 januari 1814 niet door de grond- wet van 1815 werd gederogerd. De Hooge Raad overwoog te dien opzigt:

»Dat bij artikel 4 der wet van 24 januari 1814 »wordt bepaald, dat een ieder verantwoordelijk is »veer hetgeen hij schrijft, drukt of uitgeeft,» en ver- »der: »dat indien de schrijver niet bekend is, de »drukker alleen is aansprakelijk;»

»O, dat, naar aanleiding dezer wetsbepalingen, »te beslissen is de regtsvraag: »OF, BIJ HET BEKEND »van eenen aansprakelyken schrijver, ook de »drukker en uitgever, zoowel als de schrijver, ge- »aanlyk met dezen verantwoordelyk zij? dan wel »deze verantwoordelykheid voor den drukker en »uitgever dan eerst moet geacht worden te beginnen, »wanneer de schrijver niet bekend is of niet aangewe- »zen kan worden.»

De Hooge Raad vermeende, dat deze regtsvragen moe- telijk alleen uit de bedoelde wet van 24 januari 1814, op zich zelve beschouwd, konden worden be- slist, »omdat deze wet, alhoewel na de invoering der »grondwet (van 1815) van kracht gebleven, echter »niet op het regtsgevolg is ontworpen en uit-

»gevaarlijgd, en misdien niet geacht worden minder »niet alleen deze met de grondwet in overeenstemming »te zijn.»

De zwaarigheid achtte de Hooge Raad dus niet ge- legen in de duidelijke woorden van artikel 4 der aan- gehaalde wet van 1814, maar in artikel 227 (225) der grondwet van 1815, bepalende: »dat ieder voor »hetgeen hij schrijft, drukt, uitgeeft of verspreidt »verantwoordelyk is.» Deze bepaling zou wellyk kun- nen schijnen, het voorschrijft van 1814 te vernietigen, en slechts uit dien hoofde, om den zin van artikel 227 (225) der grondwet op te sporen, nam de Hooge Raad zijne toelagt tot de onder hare heerschappij uitgevaardigde wet van 1816. En hieruit bleek:

»Dat bij artikel 2 dezer wet van 28 september 1816, »niet het geval, daurbij bedoeld, de drukker dan alleen »wordt strafbaar gesteld, wanneer de schrijver niet »kan worden aangewezen, met dat gevolg, dat hij in »handen der justitie gerake, en van het begane mis- »drijf overtuigd worde.»

»Dat uit deze wetsbepaling mag worden afgeleid, »dat aan artikel 227 (225) der grondwet de zin moet »worden gegeven, dat, wanneer er een aansprakelyke »schrijver bekend is, deze alleen is verantwoordelyk, »en dat eerst dan de aansprakelykheid voor den druk- »ker, »indien de schrijver niet bekend is of »niet aangewezen kan worden.»

Zie hier welk gebruik door den Hoogen Raad van die speciale wet van 28 september 1816 gemaakt is ter interpretatie der grondwet en der wet van 24 januari 1814; en, zie hier ook wat *werkelyk* door dat regterlyk collegie is beslist. Hoe vreemd moesten wij dus niet opzien, toen wij door den heer VAN GOENS het volgende zagen ter weder gesteld:

»In dat geval, maar ook in dat geval alleen, kun- »de aansprakelykheid of strafwaardigheid van den »drukker geacht worden op te houden, wanneer de »aanwijzing van den schrijver *ut in tempore*, bij de »voorloopige instructie met dat gevolg is geschied, »dat hij niet alleen in handen der justitie gerake, »maar dat hij in regten van het gepleegd misdrijf »kunne worden overtuigd en ook gestraft.»

»Dit volgt, *per analogiam legis*, uit de bepaling »van artikel 2 der wet van 28 september 1816, No. 51.»

»In dien geest moet de aansprakelykheid of ver- »antwoordelykheid van den drukker worden ver- »staan, — GELIJK BESLIST IS BIJ HET DAVENBODEN VAN DER »HOOGEN RAAD van 27 februari 1841, N. R.-spraak, »No. 11, pag. 334.»

De heer procureur-generaal bedoelt hier hetzelfde arrest, dat wij kennen onder de dagteekening van 15 februari 1841, en waaruit wij hierboven de hoofd- zakelyke overwegingen hebben medegedeeld. Zijn Edel Groot Achtbare heeft zich waarschynlyk verge- noegd met eene zeer vliegtige inzage van het bedoelde arrest, en heeft in hetzelve onverklaarbaar hoe hij tot zijne gevolgtrekking, lijnrecht in strijd met de omsta- nissen, — en tevens in strijd met de bewoordingen van dat arrest, heeft gepredikt en duidelyk, en in geenen deele voorveerdiglyk beschou- wingen valbaar zijn.

Het zou toch inderdaad wat te ver zoeken, *per analogiam*, uit eene latere speciale wet, in eene vroegere algemeene strafwet naar wegevalen nieuwe bepalingen in te smekelen. Welken, en vooral strafwetten, mogen worden *gemintpreteerd*, maar geenszins *uitgebreid* en *vermeerdend*.

De tweede oorzaak, welke, naar het gevoelen van den heer VAN GOENS, onzen *voelag* moest doen mis- lukken, bestaat in eene koutere redenering *de lege constituenda*, en heeft niets gemeens met de ge- schrevene wet. Slechts dan, wanneer de drukker, *ut in tempore*, den schrijver noemt, kan hij van de aansprakelykheid ontheven worden. Indien alzo de zaak in hoger beroep had gediend, zou en alhoewel verjaringstermijn ware verstreken geweest, zou dat middel wel hebben gebaat; maar nu, toevalliger- wijze, door het lange misstap der vervolging en door tusschenkomende incidenten, die termijn was vol- tooid, nu zou de appelland daarvan verstoken zijn. Op die wijze zou het staad in de magt van het openbaar ministerie staan een drukker en uitge- ver van dat vrijwarend middel te berooven, door eenvoudiglyk te wachten tot den laatsten dag der gegunde drie maanden, en men registrangang te- quireert, of althans het geschrift doet betekenen; zoodat een verdachte zijn eerste verhoor voor den regter-commissaris zou ondergaan, wanneer het asse- men des schrijvers tegen dezen tot geen regtsgevolg kon leiden. Deze redenering is even gegrond, zoo niet gegrond, dan die, dat het een onbegrijpelyk wesen zou, indien men de wet kon ontdruiken, door de bevoegdheid van ten alle tijde zich te onttrekken aan de vervolging door het noemen des schrijvers. Stel, dat deze onbegrijpelykheid werkelijk bestond, zoo wate men die aan de wet; men verklaare rondborstig, dat de wet getrekking is, en op dat punt verbetering behoeft; maar men stelle zich niet in de plaats des wetgevers, door te krachten redeneringen *de bono et aequo*, dat gebruik in de wet aan te stellen.

Overigens ligt dat gebrek minder in de wet, dan in hare uitvoering. Binnen drie maanden kan men gemakkellyk ieder pers-delfet, waarbij de instructie uit den aard der zaak allereenvoudigst is, in het hoogste ressort worden behandeld en beslist. Maar waarom een zoogenaamd misdrijf, hetwelk den 27sten octo- ber reeds wereldkundig was, eerst den 3den januari van het volgende jaar aangebragt? Waarom eerst den 15den dier maand gevonnisd? Of is dit alles aan

den beklagde te wijten geweest? Heeft hij ook hier *quod sibi imputet*? De heer VAN GOENS bednke wet, dat, toen de zaak den 5den februari in hooger beroep voorkwam, de verjaringstermijn reeds ten vol- le was verstreken, zoodat de exceptieve en inciden- tele middelen volstrekt niet konden dienen om tijd te winnen, zoo als Zijn Ed. Groot Achtbare schijnt te gelooven; want daar bestond hoegenaamd geene reden voor. Buiten ons toedoen, was ons, wat het winnen van tijd betreft, de maat reeds volgemeten.

Welke uitslag dit droevig geding, even als dat tegen den heer THUIS, hebben moge, — wij verwachten daar- van geheel andere gevolgen dan de heer VAN GOENS zich schijnt voor te stellen. Hoe ZEd. Gr. Achtb. in eene mogelyke veroordeeling het middel kan zien ter bevestiging van de vrijheid der drukpers, — ontgaat ons begrip. De gevolgtrekking schijnt synoniem met die van *lucus a non lucendo*. Hier, waar de voor- naamste waarborg van staatkundige en burgerlyke vrijheid bedreigd wordt, geldt de schoone wensch niet, door den heer VAN GOENS toegepast: *poena ad paucos, metus ad omnes perveniat*. — Niemand kenne vrees waar het de handhaving van zijn heiligst regt geldt. Het eenigst gevolg van eene mogelyke bekrachting der stellingen, waarop de arresten van de hoven van Overijssel en Gelderland rusten, is dit, dat men, gelijc de heer THUIS ook zoo juist heeft betoogd (1), het gekroonde hoofd aan de vrijheid van oordeel, of deze, zal moeten prijs geven. Hier blijft geene keuze over. Afstand te doen van het vrije oordeel is zooveel als afstand te doen van alle waarborgen en regten, en de wiffakeur ten troon te verheffen. Mocht dus worden beslist, dat hier te lande dat oordeel niet kan worden geöfend, zonder den koning te be- reiken, — welfu, dan zullen wij voortaan met den koning discussiëren, *advienne que pourra!*

(1) *Regtsgeleerd bijblad*, 1841, pag. 134.

Notarisch

† † † Ingerolge beschikking van Z. Exc. des-
† † Heer Minister van Justitie, houdende goed-
† † keuring van de voorgestelde verandering in
de dagen van de gewone zittingen van het
Kantongereg. te *Loetinhem*, is, door den Heer
Regter in geneamd Kanton bepaald, dat, te zake van
van af den 21sten April 1846, de gewone zittingen
zullen gehouden worden: in Burgerlyke
zaken en in die van Koophandel op Dingsdag, en in
zaken van enkele Policie op Woensdag van iedere
week, des voormiddags ten elf ure.

Voor extract conform:
H. J. EERLIGH,
Griffier.

De Notaris *AN. KOLESCOHO*
te *Loetinhem*, zal op Dingsda-
gen den 12den en 26sten Mei 1846, tel-
kens des avonds om zes uur, in het
Logement *het Hof van Holland* aldaar, doen inzet-
ten en *aan* verkoopen.

Onder ELDEN, gemeente ELST:

1o. Het LOGEMENT, en de UITERWAARDS-
WEG, genaamd, met het daarbij
behoorende HOF-, WEIDE-, BOOMGAARD, BOUW-
LAND en WATER; te zamen groot 4 Banders, 17 Roo-
den en 90 Ellen; allergeunstigst gelegen te *Elden* aan
den grooten weg op *Nijmegen*, op een klein half uur
afstand van *Arnhem*, hebbende een uitzicht op
op laatstgemelde stad en deszelfs omstreken, bevat-
tende het HUIS drie BENEDEN-KAMERS ruime
KELDEN en twee KELDERS, boven eene ZAAL en
drie KAMERS, benevens twee ZOLDERS; voorts ACH-
TERHUIS met STALLING voor 15 Paarden, VAR-
KENSTAL en dan nog eene afzonderlyke, ruime
SCHUUR, dienende tot BERGING VAN VEE en BER-
GING VAN KOORN.

2o. Eene extra beste UITERWAARDS-WEIDE, digt
bij het voorgaande perceel, in den *valder van Mal-*
burg gelegen; groot 4 Banders, 63 Rooden, en
70 Ellen.

Deze twee perceelen zullen eerst afzonderlyk en
daarna in massa worden geveild.

Onder ARNHEM:

3o. Drie WONINGEN onder één dak, met ERF
en STALLINGEN voor vee en eenig HOFLAND;
groot 8 Rooden en 23 Ellen, gelegen op de *Mus-*
schenburg. En

4o. Drie ditzel WONINGEN, met 5 Rooden en 70
Ellen HOFLAND; als voren gelegen.

Voormelde perceelen kunnen dagelyks bezig-
tigd worden. — Nadere informatien zijn te be-
komen ten Kantore, van voornoemden Notaris.

Ten overstaan van den te *Felp*
residenten Notaris *VAN RO-*
ENHUIZEN, als daartoe be-
noemd, zal men, krachtens te
geven, ginde, door de Arrondisse-
ments-Regthank te *Arnhem*, ver-
geende magtiging, op den 21sten
April 1846, in de *Herberg de Roos*, te *West-*
voort, bij inzetting, en 14 dagen daarna, zullende
zijn den 5den Mei 1846, aan het *Veerhuis*, te
Westervoort, bij toelag, beiden des namiddags
ten 3 ure, in het openbaar veilen en verkoopen:
1o. Eene HOFSTEDDE, genaamd *Groot IJssel-*
rust, gelegen aan de groote passage of Zandweg,

te Westervoort, bestaande in HUIS, voorzien van ruime en vrolijke VERTREKKEN, KEUKENS, ZOLDERS en verdere GEMAKKEN, KOE- en PAARDEN-STAL, metzagers TUIN, BOOMGAARD en BOUWLAND, Kadastraal Sectie A. No. 426, 427, 560 en 563; groot 2 Bunders, 44 Roeden en 80 Ellen.

En 2o. Eene HOFSTEDE, genaamd den Molenakker, mede gelegen te Westervoort, aan de Klapstraat, Kadastraal Sectie A. No. 299, 300, 301 en 303; groot 67 Roeden en 60 Ellen; HUIS, ERF, TUIN, BOOMGAARD en BOUWLAND.

Beide perceelen dadelijk na den toelag te aanvaarden.

Op eerstgenoemden dag, en sizop den 21sten April 1846, zullen ter voorschreven plaats en uur, ook worden verkocht de SCHOTWIL-LIGEN, zeer geschikt voor Klompenmakers, staande op eerstgenoemde Hofstede.

RHODOENDRON ARBOREUM'S, GAMELLIA'S, AZALEA INDICA'S, ENZ., alsmede onderscheidene JE BOOMEN enz., alsmede onderscheidene soorten van de mogelijke HEESTERGEWASSEN, als STAMROZEN, RHODOENDRON'S, AZALEA'S, MAGNOLIA'S en al hetgeen meerder ter verkoop zal worden aangeboden.

Te zien, daags en 'smorgens voor de ver-koop.

+++ Eene WEDUWE zoekt in de omstreken der steden Arnhem, Zutphen, Deventer of Zwolle, of een der dorpen in de nabijheid der steden gelegen, gelegenheid tot IN-WONING en wel met gebruik van een of twee vrije, GEMEENLIEPERDE KAMERS, met KOST-BEWASSING, VUUR en LICHT, enz. enz. Reflecterende worden verzocht, zich te adresseren onder Letter M, bij den Heer A. J. VAN DER SIGTENHORST, Boekhandelaar te Deventer. — Brieven franco.

+++ Tegen prijs met penstaande, wordt aan een HUISDIENSTEN VERZORGING van een PAARD, enz., op een Klein Buiten-verblijf nabij Arnhem. Met bewijzen van goed, zedelijk gedrag en bekwaamheid, adresseren men zich, franco, Letter A, bij den uitgever dezer Courant.

kom: elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des avonds om 8 uur, in correspondentie met de Spoor-treinen naar Utrecht, Amsterdam, Haarlem, Lei-den en 's Gravenhage.

Van Arnhem naar Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen: elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des morgens om 11 uur, na de aankomst van den Spoor-trein van Amsterdam.

Van Kampen naar Deventer, Zutphen, Doesborgh en Arnhem: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens om 4 uur, in correspondentie met de spoortreinen naar Utrecht, Amsterdam, Haarlem, Leiden en 's Gravenhage.

STOOMVAART.

Van Harlingen naar Londen, Zaturdag den 18den April, des voormiddags ten 11 ure.

Retour van Londen, Woensdag den 23sten April, des morgens vroeg.

Information en dadelijke verzekeringen tot billij-ke premien te Harlingen, bij de Wed. BOUTE, Zoon, Agenten, en te Londen bij A. G. RO-BINSON, II Georg Yard, Lombardstreet, Dic-tieur.

Voor deze onderneming door Z. M. vanden gese-biedigden koning concessie verleend zijnde, is de-wage door den Directeur van de Rijn-Spoorweg bij de Agenten VAN OFFENB & ZONN, te Harlingen.

VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN.

De Notaris **KOLESCHOTEN**, te Gendringen, zal op Dinsdag den 5den en 19den Mei 1846, telkens des morgens elf ure, ten huize van F. M. THUIS, te Didam, respectievelijk op premie doen inzetten en finally verkopen, de volgende VASTE GOEDEREN, en wel:

In de gemeente **ANGELLO**.

A. De HOFSTEDE, de HONBESTEEG genaamd, bestaande in HUIS en verder GETIMMERTE, ERF, TUIN, BOOMGAARD en onderhoorige BOUW- en WEIDELANDEN, op den Legger in Sectie B, no. 198, en volgende, voorkomende, ter grootte van 10 Bunders en 97 Roeden; in pacht bij W. VAN AREM, zullende deze Hofstede ook in 8 onderdeelen geveild worden.

In de gemeente **DIDAM**.

B. Een stukje BOUWLAND, Sectie D, Nis 140 53 en 156; groot 16 Roeden en 18 Ellen, en

C. Een stuk BOUWLAND, gedeelte ter grootte van 10 Bunders van het Kadastrale No. 192, Sectie D.

In de gemeente **DUIVEN**.

Een stuk BOUWLAND gelegen te de Buiten-Veld-slagen, Kadastraal ingedeeld in Sectie C, no. 5, eer-stig blaas, Bouwland, ter grootte van 5 Bunders, 16 Roeden en 80 Ellen, in pacht bij OFFENBERG.

Alles breder bij bijjetten, en nadere infor-mation ten kantore van voornoemden Notaris. — Brieven franco.

GUANO,
VAN PUKE KWALITEIT,
direct van Peru aangevoerd; verkrijgbaar bij J. MEES en W. MOENS, te Rotterdam.

UITNOODIGING
TOT EEN
SOIRÉE MUSICALE,
welke op Weensdag den 14den April 1846, in de Zaal van het Stationsgebouw, bij den Heer DIJKSBOORN, door den beroenden Tjroler Zan-ger, den heer **ESKENS**, zal worden gegeven. — De heer **ESKENS** heeft de bijzondere eer gonden aan onderscheidene Hoves, en wel voornamelijk aan die der Nederlanden, van Engeland, Pruissek, Denemarken, België enz. enz. met den grootsten lof te debiteren; voornemens zijnde ook hier ter plaat-se, op zijne doopreis, vergezeld van den Bas-Zanger, den heer **BROCKE**, bijken van de meest talent-ten te geven, zacht zingen, op grondbeginsel mede tenbestelling, ook hier met een talrijk pub-lic te worden vereerd.

Aanvang des avonds ten 8 ure; — Prijs per per-soon 1/2.

STOOMVAART
NEDER- EN MIDDEN-RYIN-
DUSSELDORFSCHE
MAATSCHAPPIJ.

De Dienst geschiedt dagelijks Tweemaal tus-schen Dusseldorp, Keulen, Mainz en Mannheim; en voorloopig tweemaal 's weeks tus-schen Dusseldorp en Rotterdam.

Vertrek.

Van Arnhem naar Rotterdam: Iederen Dingsdag en Vrijdag, des voormiddags omstreeks 8 ure.

Van Rotterdam naar Arnhem: Iederen Zaturdag.

Van Arnhem naar Dusseldorp en Mannheim: Iederen Woensdag en Zaturdag, des namiddags om-streeks 4 ure.

Nadere inlichtingen bij den Agent, G. W. BALCK, Arnhem, 1 April 1846.

RIJN-SPOORWEG.
Ter Kantoer, en Boekhandel van W. J. KROTT, te Arnhem, is verkrijgbaar het TAFEL en de UREN- en VERTREK van den Rijn-Spoorweg voor de ZOMERDIENST van dit Jaar. — Prijs 5 Cents.

Den 14 April 5 El 0 Palm 5 Duim: gew. 0,000 1 D.

+++ De Heer **J. NIJHOFF**, sel, op den 22sten dezer, binnen Arnhem, op het Binnen Singel, niet ver van de Sint-Jans Barriere, Wijk C, No. 270, VENDUE houden van allerhande goed onderhoorige MEUBELLEN en HUIS-GEREEDTES, van 10 tot 4 ure.

VERKOOPING VAN BOOMEN.
Op Donderdag den 16den April 1846, des voormid-dags ten 11 ure, zal, ten huize van den Kastelein J. P. FROBISSEN worden verkocht:
Eene natuurlijke verzameling van grootendeels in Bloei zijnde PLANTEN en GEWASSEN, als fraaie

**RIJN- en IJSSEL-
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ**
Dienstregeling voor de maand April 1846
Van Arnhem naar Emmrich, Waas, Dusseldorp en Keulen: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des namiddags om 4 ure, in correspondentie me den eersten Spoor-trein van Rotterdam.

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.

Uren van Vertrek voor de Zomerdienst, BEGINNENDE DEN 15 APRIL 1846.

Van Amsterdam naar Arnhem

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
AMSTERDAM	ARCOUVE	VREELAND	NIEUWERSL.	BRUKKLEN	MAARSSSEN	UTRECHT	DRIEBRUGEN	MAARSSSEN	BRUKKLEN	NIEUWERSL.	VREELAND	ARNHEM
U. M. 6 30	U. M. 6 58	U. M. 7 9	U. M. 7 18	U. M. 7 26	U. M. 7 35	U. M. 7 59	U. M. 8 8	U. M. 8 25	U. M. 8 42	U. M. 8 59	U. M. 9 16	U. M. 9 30
10 10	10 28	10 39	10 48	10 56	11 5	11 20	11 38	11 55	12 3	12 20	12 37	1 1
4 35	4 53	5 4	5 13	5 21	5 30	5 45	6 3	6 20	6 37	6 54	7 11	7 25
8	8 18	8 29	8 38	8 46	8 55	9 10	9 28	9 45	10 2	10 19	10 36	10 50

Van Arnhem naar Amsterdam

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
ARNHEM	WOLFFHARTEN	EDN.	VREELAND	MAARSSSEN	DRIEBRUGEN	UTRECHT	MAARSSSEN	BRUKKLEN	NIEUWERSL.	VREELAND	ARCOUVE	AMSTERDAM
U. M. 6 10	U. M. 6 25	U. M. 6 38	U. M. 6 52	U. M. 7 15	U. M. 7 32	U. M. 7 50	U. M. 8 5	U. M. 8 14	U. M. 8 22	U. M. 8 31	U. M. 8 42	U. M. 9 9
11 15	11 30	11 43	11 57	12 20	12 37	12 55	1 10	1 19	1 27	1 36	1 47	2 5
4 5	4 20	4 33	4 47	5 10	5 27	5 45	6 6	6 9	6 17	6 26	6 37	6 55
7 30	7 45	7 58	8 12	8 35	8 52	9 10	9 25	9 34	9 42	9 51	10 2	10 20

Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij
L. J. ENRIKSEN, President.
Ter ordinarie van bestuure
J. C. FROOD, Secretaris.
Te Arnhem, bij G. A. THIEME, Boekhandelaar.